

CONSILIUL LEGISLATIV

Buletin permanent al Senatului

Bp. 576, 15.12.2025

Buletin permanent al Senatului

620, 22.12.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

Analizând propunerea legislativă Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (b576/10.11.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/6420/17.11.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1010/18.11.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea unor dispoziții din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, în scopul eficientizării procedurilor judiciare și al reducerii duratei proceselor penale.

2. Având în vedere Deciziile Curții Constituționale nr. 266/2002, nr. 564/2006, nr. 737/2018, nr. 548/2008 și nr. 786/2009, întrucât nu reglementează aspecte ce țin de domeniile rezervate de Constituție legii organice, prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Având în vedere dispozițiile art. 42 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după titlul proiectului trebuie introdusă **formula introductivă** „Parlamentul României adoptă prezenta lege.”.

5. Ținând seama de dispozițiile art. 47 alin. (3) teza finală, din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se impune ca **partea introductivă** să fie marcată ca **Articol unic**.

În plus, întrucât intervențiile legislative preconizate sunt de natură diferită, expresia „se modifică și va avea următorul cuprins:”, trebuie înlocuită sintagma „se modifică și se **completează după cum urmează:**”.

6. La **pct. 1**, în cuprinsul **părții dispozitive**, expresia „lit. a)” trebuie scrisă sub forma „**litera a)**”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru situațiile în care se propune modificarea în integralitate a unui articol, cum ar fi, de exemplu, situația de la **pct. 19**, caz în care, abrevierea „art. 168,”, se va scrie „**articolul 168,**”.

7. La **pct. 2**, la **partea dispozitivă**, având în vedere normele de tehnică legislativă, expresia „alineatul (4)”, se va reda sub forma „**alin. (4)**”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile asemănătoare.

8. La **pct. 7**, întrucât literele articolului preconizate a fi modificate sunt cuprinse în cadrul alin. (1) al art. 81, se impune ca **partea dispozitivă** analizată să aibă următorul conținut:

„7. La articolul 81 **alineatul (1)**, literele a¹), e) și g²) se modifică și vor avea următorul cuprins:”

La norma propusă pentru **art. 81 alin. (1) lit. e)**, pentru un plus de precizie, expresia „în condițiile legii” ar trebui să fie înlocuită cu norme de trimitere la dispozițiile relevante.

În textul preconizat pentru **lit. g²)**, semnalăm că **prima teză** se referă la *traducerea altor acte de procedură esențiale*, în vreme ce **teza finală** se referă la, *obligatia de a nu traduce acele părți din documentele esențiale*. Pentru unitate terminologică, se impune utilizarea unei singure denumiri, observația este valabilă, în mod

corespunzător, și pentru **pct. 9**, referitor la textul propus pentru **art. 83 lit. f)**.

9. La **pct. 8, partea dispozitivă** are în vedere introducerea unei noi litere, lit. h¹) la alin. (5) al art. 81, însă, în prezent, acest articol are în alcătuirea sa doar două alineate. Ținând seama de conținutul intervenției legislative propuse, apreciem că, de fapt, se preconizează completarea alin. (1) al art. 81. În această situație, expresia „alineatul (5)” trebuie înlocuită cu sintagma „alineatul (1)”.

Pe de altă parte, pentru a asigura o exprimare într-un limbaj propriu stilului normativ dar și pentru întregirea informației juridice, expresia „recunoscut anumitor categorii de victime prin Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, ...”, trebuie înlocuită cu sintagma „recunoscut anumitor categorii de victime **potrivit dispozițiilor** Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, **cu modificările și completările ulterioare**”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru norma propusă la **pct. 12** pentru **art. 111 alin. (2²)**, cu precizarea că, în acest caz, nu va mai fi redat titlul Legii nr. 211/2004.

10. La **art. 107 alin. (1)**, astfel cum este propus la **pct. 10**, semnalăm că referirea la „adresa electronică în care dorește să îi fie comunicate actele de procedură” apare ca o reglementare paralelă în raport cu norma referitoare la „orice alte de contact la care pot fi trimise citațiile prin mijloace ce asigură transmiterea textului, inclusiv conturile din rețelele sociale”, din cuprinsul aceluiași alineat. Se impune, de aceea, reanalizarea textului sub acest aspect. În măsura menținerii formei propuse prin proiect, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „în care dorește să îi fie comunicate” trebuie redată sub forma „la care dorește să îi fie comunicate”.

11. La **partea dispozitivă a pct. 11**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, expresia „alin. (2)” trebuie redată sub forma „alineatul (2)”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

12. La **pct. 12**, la norma propusă pentru **art. 111 alin. (2²)**, semnalăm că din referirea la „infracțiuni de violență” nu rezultă cu claritate sfera persoanelor vizate de text.

Astfel, precizăm că, în Decizia nr. 356/2018, ale cărei considerente sunt aplicabile *mutatis mutandis*, Curtea Constituțională

a reținut, cu privire la o normă care se referea la „infracțiuni comise cu violență”, că „*această categorie de infracțiuni este vag circumscrisă, astfel că, în procesul de aplicare a legii, va fi dificil de identificat în mod riguros care infracțiune cade sub incidența interdicției aplicării măsurilor alternative. Mai mult, așa cum arată unul dintre autorii sesizării, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție, în cazul tuturor infracțiunilor în conținutul cărora săvârșirea prin violență reprezintă o modalitate alternativă, din textul de lege «nu rezultă cu claritate dacă numai săvârșirea în concret în modalitatea exercitării violențelor se include în sfera excepțiilor de la aplicarea măsurilor sau dacă, pentru includerea în sfera excepțiilor, este suficient ca norma de incriminare reținută în încadrarea juridică să prevadă, ca modalitate alternativă, exercitarea violențelor».*”.

Se impune, de aceea, reanalizarea și reformularea textului, corespunzător intenției de reglementare.

13. La **art. 111 alin. (5)**, astfel cum este propus la **pct. 13**, semnalăm că norma apare ca fiind incompletă, întrucât nu se precizează care este momentul la care respectivele informații trebuie să fie aduse la cunoștința persoanei vătămate. Precizăm că, în forma aflată în prezent în vigoare a normei, se prevede în mod expres că informarea se realizează cu ocazia primei audieri. Este necesară reanalizarea textului și completarea sa în mod corespunzător.

14. La **pct. 14**, în cuprinsul **părții dispozitive**, expresia „alin. (10)” trebuie redată sub forma „alineatul (10)”.

La norma propusă pentru **art. 111 alin. (11)**, pentru rigoarea redactării, enunțul „conform art. 93 alin. (4),” va fi scris sub forma „**potrivit dispozițiilor** art. 93 alin. (4)”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din proiect.

15. La **pct. 15**, în cuprinsul **părții dispozitive**, potrivit uzanțelor normative, expresia „se introduce un articol nou,” trebuie înlocuită cu expresia „se introduce un **nou articol**,”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare, inclusiv pentru părțile dispozitive care au în vedere introducerea de noi alineate. Astfel, cu titlu de exemplu, la **pct. 29**, în loc de „se introduce un alineat nou,” se va scrie „se introduce **un nou alineat**,”.

La norma propusă pentru **art. 128¹**, semnalăm că atât sintagma „după finalizarea judecății”, din cuprinsul **denumirii marginale**, cât și

expresia „după judecarea procesului”, din cuprinsul **alin. (1)**, sunt lipsite de precizie normativă și trebuie reanalizate și reformulate, în funcție de intenția de reglementare.

În plus, cu referire la norma de trimitere la Legea nr. 682/2002, pentru o corectă informare juridică, după termenul „republicată”, trebuie inserată mențiunea „**cu modificările ulterioare**”.

16. La **pct. 16**, în textul prevăzut pentru **art. 130 alin. (1) lit. c)**, pentru unitate redacțională cu enumerările anterioare, cuvântul „Martorul” trebuie redat sub forma „martorul”.

17. La **pct. 24**, în cuprinsul normei propuse pentru **art. 257 alin. (9)**, pentru respectarea rigorilor stilului normativ, expresia „conform prevederilor articolului 35³ alin. (2) din aceeași lege.” trebuie înlocuită cu sintagma „**potrivit dispozițiilor art. 35³ alin. (2) din aceeași lege.**”.

18. La **pct. 26**, referitor la **art. 260 alin. (5¹) teza întâi**, semnalăm că textul este neclar în ceea ce privește situația avută în vedere prin sintagma „ori când aceasta se află într-un adăpost”. Se impune reanalizarea și reformularea acestei sintagme, astfel încât să rezulte cu precizia necesară despre ce fel de adăpost este vorba.

Observația este valabilă și pentru **art. 328 alin. (2)**, astfel cum este propus la **pct. 42**, precum și pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

Pe de altă parte, la **teza finală**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „Procesul verbal” trebuie redată sub forma „Procesul-verbal”.

19. Semnalăm că, având în vedere norma propusă la **pct. 32** pentru **art. 282 alin. (4) lit. a¹)**, se impune ca prin proiect să fie modificată și **lit. a) a art. 282 alin. (4)**, pentru evitarea instituirii unor reglementări paralele.

Precizăm că **lit. a) teza finală** se referă, similar dispoziției propuse pentru **lit. a¹)**, la situația în care încălcarea care atrage nulitatea relativă a intervenit în procedura camerei preliminare.

Pentru acest motiv, este necesar ca, **după pct. 31**, să fie introdus un nou punct, **pct. 32**, cu următorul cuprins:

„**32.** La articolul 282 alineatul (4). litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

«**a)** până la închiderea procedurii de cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale;»”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente vor fi renumerotate.

20. La **art. 283 alin. (4) lit. m¹**), astfel cum este propus la **pct. 33**, pentru corelare cu celelalte dispoziții similare din cuprinsul Codului de procedură penală, expresia „conform legii” trebuie eliminată, ca superfluă.

21. La **pct. 35**, semnalăm că din redactarea **tezei finale** a normei propuse pentru **art. 289 alin. (2)** nu rezultă cine are competența de a stabili temeinicia motivelor pentru păstrarea confidențialității datelor invocate de persoana care face plângerea. Se impune reanalizarea și completarea corespunzătoare a textului.

22. La **art. 289 alin. (5¹)**, astfel cum este propus la **pct. 36**, precizăm că în cuprinsul Codului penal nu există infracțiuni grupate sub denumirea „infracțiuni contra familiei”. În măsura în care sunt avute în vedere „infracțiunile săvârșite asupra unui membru de familie”, prevăzute în cuprinsul Cap. III din Titlul I al Părții speciale a Codului penal, textul trebuie reformulat, prin utilizarea acestei sintagme.

23. La **pct. 37**, se impune marcarea textului, prin introducerea, în debutul acestuia, a expresiei „(8¹)”.

Semnalăm că textul propus este neclar, întrucât este utilizată atât noțiunea de „copil” cât și aceea de „minor”, fără ca din redactarea propusă să rezulte dacă sfera celor două noțiunii este aceeași sau sunt avute în vedere categorii diferite de minori. Este necesară reanalizarea textului și reformularea sa, astfel încât să fie respectate cerințele de claritate și previzibilitate.

24. La **art. 289 alin. (12)**, astfel cum este propus la **pct. 38**, semnalăm că norma potrivit căreia persoana care depune plângerea primește, de îndată, **în scris**, dovada înregistrării acesteia trebuie reanalizată și reformulată, astfel încât să fie reglementată și situația în care plângerea depusă prin mijloace electronice.

25. La **pct. 40**, la norma propusă pentru **art. 306 alin. (4)**, semnalăm că textul nu prevede momentul de la care curge termenul de 30 de zile, astfel încât se impune completarea sa în mod corespunzător.

Pe de altă parte, pentru a asigura o exprimare în concordanță cu uzanțele normative, propunem ca expresia „în condițiile art. 100 alin. (3) și (4),”, să fie scrisă „în condițiile **prevăzute la** art. 100 alin. (3) și (4),”.

26. La **pct. 43**, întrucât se are în vedere modificarea a trei alineate din cuprinsul unui articol alcătuit din patru alineate, pentru a asigura o viziune mai clară a normelor juridice, ar fi preferabil ca intervenția

legislativă să vizeze modificarea în integralitate a acestuia. În această situație, partea dispozitivă ar trebui reformulată, astfel:

„**43.** Articolul 329 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

27. La **pct. 44**, în cuprinsul **părții dispozitive**, având în vedere normele de tehnică legislativă, expresia „articolul 331¹”, se va reda sub forma „**art. 331¹**”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare, precum și, în mod corespunzător, pentru părțile dispozitive ce prevăd completarea cu alte elemente structurale, cum ar fi, la **pct. 47**, unde expresia „alineatul (2¹)” trebuie redată sub forma „**alin. (2¹)**” sau la **pct. 48**, unde sintagma „alineatele (3¹) și (3²)”, va fi scrisă „**alin. (3¹) și (3²)**”.

La norma propusă pentru **art. 331¹ alin. (2)**, semnalăm că expresia „circuit protectiv diferit de cel accesibil publicului” nu este suficient de clară și trebuie reformulată în mod corespunzător intenției de reglementare.

28. La **pct. 45**, întrucât intervenția legislativă vizează introducerea a două alineate în cuprinsul art. 343, și nu a trei alineate, **partea dispozitivă** a punctului analizat trebuie reformulată, astfel:

„**45.** La articolul 343 se introduc două noi alineate, alin. (2) și (3), cu următorul cuprins:”.

29. La **art. 344 alin. (11)**, astfel cum este propus la **pct. 49**, semnalăm că din redactarea textului nu rezultă cu claritatea necesară care este obligația judecătorului de cameră preliminară prevăzută sub forma „procedează la completarea ori refacerea acesteia”. Se impune reanalizarea normei și reformularea ei corespunzătoare.

30. La **art. 346 alin. (7)**, astfel cum este propus la **pct. 50**, semnalăm că, în Decizia nr. 489/2024, Curtea Constituțională a reținut că *„este în interesul înfăptuirii actului de justiție ca același judecător care a verificat atât competența și legalitatea sesizării, cât și legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală să se pronunțe și pe fondul cauzei. Curtea a reținut, totodată, că o soluție contrară ar fi fost de natură să afecteze deplina realizare a funcției de judecată, deoarece judecătorul fondului ar fi privat de posibilitatea - esențială în buna administrare a cauzei - de a aprecia el însuși asupra legalității urmăririi penale și a administrării probelor și de a decide asupra întregului material probator pe care își va întemeia soluția. Așa fiind, Curtea a arătat că simplul fapt că judecătorul ar fi luat o decizie înaintea procesului nu poate justifica, în*

sine, o bănuială de parțialitate în privința acestuia. Trebuie avute în vedere întinderea și importanța acestei decizii. Aprecieră preliminară a datelor din dosar nu poate semnifica faptul că ar fi de natură să influențeze aprecieră finală, ceea ce interesează fiind ca această apreciere să se facă la momentul luării hotărârii și să se bazeze pe elementele dosarului și pe dezbaterile din ședința de judecată (a se vedea Hotărârea din 6 iunie 2000, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza Morel împotriva Franței, paragraful 45, precum și Decizia nr. 296 din 11 mai 2016, precitată, paragraful 16).” (paragraful 14).

Este necesară, de aceea, reanalizarea, sub acest aspect, a soluției legislative propuse, prin proiect.

31. La art. 346¹ alin. (1), astfel cum este propus la **pct. 51**, pentru rigoarea reglementării, având în vedere dispozițiile art. 346, sintagma „Hotărârile definitive ale judecătorului de cameră preliminară” trebuie înlocuită cu sintagma „Încheierile definitive ale judecătorului de cameră preliminară”.

32. La pct. 56, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, se impune prevederea intervențiilor legislative preconizate în două puncte distincte, ale căror **părți dispozitive** se vor reda astfel:

„... La articolul 488⁴ alineatul (1), partea introductivă și literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„... La articolul 488⁴ alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare se vor reda textele propuse, corelate cu cele două părți dispozitive, iar punctele subsecvente se vor renumera.

Reiterăm observația și pentru situația asemănătoare de la **pct. 57**, cele două **părți dispozitive** urmând a fi formulate astfel:

„... La articolul 488⁵, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:”

„... La articolul 488⁵ alineatul (2), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:”.

33. La pct. 59, întrucât se preconizează modificarea în întregime a **art. 488⁶**, este necesară redarea marcajului și a denumirii marginale a acestuia, prin introducerea, înaintea alin. (1), a expresiei „Art. 488 - Soluții”.

În ceea ce privește textul propus, semnalăm că din cuprinsul acestuia lipsesc dispozițiile din alin. (6) - (8) ale art. 488⁶ în forma

aflată în prezent în vigoare, care reglementează aspecte esențiale referitoare la procedura de soluționare a contestației privind durata procesului penal, astfel încât art. 488⁶, în forma propusă prin proiect, trebuie completat în mod corespunzător.

Totodată, este de analizat dacă nu ar trebui menținută și dispoziția din cuprinsul alin. (4) al art. 488⁶ în forma aflată în prezent în vigoare, care prevede sancțiunea aplicabilă în cazul abuzului de drept constând în formularea cu rea-credință a contestației.

34. La **pct. 60**, semnalăm că reglementarea propusă pentru **art. 576¹** nu se încadrează tematic în cuprinsul Secțiunii a 4 - a „Punerea în executare a altor dispoziții”, din cadrul Cap. II - „Punerea în executare a hotărârilor”, din Titlul V - „Executarea hotărârilor penale” din Partea specială a Codului de procedură penală.

Avem în vedere faptul că dispozițiile propuse instituie obligații ale organelor judiciare pentru toate fazele procesului penal, nu doar pentru faza de executare, constituind, de fapt, modalitatea prin care este respectat dreptul persoanei vătămate de a fi informată, prevăzut la art. 81 lit. a¹).

Prin urmare, se impune ca reglementarea propusă să fie prevăzută în cadrul Părții generale a Codului de procedură penală, după art. 81. Pentru acest motiv, după pct. 8 trebuie introdus un nou punct, pct. 9, cu următoarea parte dispozitivă:

„**9.** După articolul 81 se introduce un nou articol, art. 81¹, cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente vor fi renumerotate.

În ceea ce privește textul propus, pentru rigoare normativă, noțiunea de „victimă” trebuie înlocuită cu aceea de „persoană vătămată”, iar noțiunea de „făptuitor” trebuie înlocuită expresia „inculpat sau condamnat”, atât în cuprinsul **denumirii marginale** a articolului, cât și în cuprinsul **alineatelor** acestuia.

În plus, la **alin. (3)**, semnalăm că reglementarea este incompletă, întrucât nu se precizează care anume măsuri de protecție sunt avute în vedere de text.

35. Semnalăm că, deși instituie reguli noi de procedură, proiectul nu cuprinde norme referitoare la soluționarea situațiilor tranzitorii. Precizăm că, în ceea ce privește necesitatea reglementării situațiilor tranzitorii, în Decizia nr. 846/2020, ale cărei considerente sunt

aplicabile *mutatis mutandis*, Curtea Constituțională a reținut că „*Omisiunea de a reglementa norme tranzitorii menite să asigure coerența cadrului normativ aplicabil în domeniu reprezintă, astfel, o încălcare a exigențelor constituționale care consacră principiul securității juridice și a principiului încrederii legitime, principii care impun legiuitorului limite în activitatea de modificare a normelor juridice, limite care să asigure stabilitatea regulilor instituite*”.

Se impune, de aceea, completarea corespunzătoare a proiectului cu dispozițiile necesare, cuprinse într-unul sau mai multe articole, marcate cu cifre romane. Pe cale de consecință, **articolul unic** va deveni **art. I**.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 993/04.12.2025